

“Lipsește voința politică pentru aprobarea Legii persoanelor fizice”

● “În prima perioadă de aplicare a procedurii insolvenței simplilor particulari, circa 100.000 de persoane vor cere protecția Tribunalului”

Reporter: Cum apreciați proiectul privind Legea insolvenței persoanelor fizice, care este acum dezbătută în Camera Deputaților?

Gheorghe Piperea: Proiectul de lege este unul extrem de important, atât pentru persoanele fizice beneficiare, cât și pentru creditorii acestora. Pentru debitori, măsura este una extrem de importantă, efectele economice și sociale fiind evidente. Astfel, persoanele supraîndatorate re-întră în viața economică, contribuind la bunăstarea societății. Prin descărcarea de datorii (în ipoteza insolvenței scuzabile), spiritul antreprenorial este relansat, societatea câștigând un contribuabil apt să își achite noi taxe și impozitele. Și pentru creditorii o astfel de procedură este de bun augur, întrucât la finalul insolvenței aceștia se văd, fie că doar în parte, cu creanțele recuperate sau, ca efect la închiderea procedurii, pot înregistra creanțele rămase neachitate drept cheltuieli deductibile.

Reporter: Ce-i lipsește acestui proiect?

Gheorghe Piperea: În acest moment, proiectului îi lipsește voința politică de a fi transformat în lege. Este necesară crearea unei proceduri care să discearnă între insolvența scuzabilă (subiecții fiind descărcați de datorii la finalul procedurii) și cea nescuzabilă (față de acești subiecți nu operează descărcarea de datorie)

Reporter: Cât de important este să avem o lege a falimentului personal, ținând cont de contextul din piață?

Gheorghe Piperea: Importanța unei astfel de legislații este covârșitoare, aspect confirmat și de faptul că în Europa sunt doar trei țări, alături de România, care nu beneficiază de o astfel de reglementare.

Reporter: Cum i-ar ajuta pe debitori o astfel de lege?

Gheorghe Piperea: Ajutorul vine prin faptul că le este permis să își continue viața. Sunt prevăzute o serie de beneficii de ordin social, ce țin de interdicția de a-l evacua pe debitorul supus procedurii. Debitorul își poate relua activitatea salaria-lă și poate propune un plan de rambursare a datoriilor. La finalul procedurii, dacă

este vorba despre o insolvență scuzabilă, față de debitor poate opera o descărcare de datorii. I se oferă, în acest mod, celui supus procedurii “a fresh new start”.

Reporter: Care ar fi primele trei prevederi pe care ar trebui să le conțină Legea insolvenței persoanelor fizice?

Gheorghe Piperea: (i) Procedura insolvenței simplilor particulari trebuie să fie o procedură judiciară, iar nu administrativă, astfel se propune în anumite variante ale proiectului de lege. (ii) Instanța de fond ar trebui să fie Judecătoria; (iii) Procedura ar trebui să îi trateze în mod diferit pe debitori, în funcție de caracterul scuzabil sau nu al insolvenței.

Reporter: Câte persoane estimați că sunt, în prezent, în situația să intre în insolvență?

Gheorghe Piperea: Estimez că în prima perioadă de aplicare a procedurii insolvenței simplilor particulari, în jur de 100.000 de persoane vor cere protecția Tribunalului.

Reporter: Referitor la insolvența persoanelor juridice, cum a fost primită Legea adoptată în urmă cu circa un an, în acest domeniu?

Gheorghe Piperea: Nu poate fi oferit încă un răspuns clar, întrucât este necesară trecerea unei perioade de cel puțin doi ani pentru a identifica eventualele progrese sau involuții ale noii legislații. La o primă vedere, însă, noua reglementare în materia insolvenței, împreună cu prevederile noi în materie procesual-civilă, asigură o celeritate mai rapidă derulării procedurii, prin noile mecanisme procesuale. Totodată, sunt anihilate mai multe porțițe care deschideau calea abuzului de drept pentru participanții la procedura insolvenței.

Reporter: Câte proceduri au fost deschise pe noua legislație?

Gheorghe Piperea: Aproximativ 30.000 de dosare.

Prof. Univ. Dr. Gheorghe Piperea

Reporter: Care sunt diferențele acestei legi față de cea precedentă?

Gheorghe Piperea: Diferențele sunt multiple, însă le vom aminti doar pe cele mai importante.

1. Scopul procedurii

În reglementarea anterioară (art. 2 din Legea nr. 85/2006) nu erau indicate în mod expres modalitățile prin care scopul procedurii insolvenței și, implicit, scopul formulării de către un creditor a unei cereri de deschidere a procedurii insolvenței puteau fi atinse, însă erau păstrate, în mod firesc, aceleași modalități de realizare a scopului procedurii ca acelea din reglementarea Legii nr. 65/1996. “De lege lata”, textul art. 2 din Codul insolvenței a suferit o modificare consistentă față de Legea nr. 85/2006, fiind preferată modalitatea reorganizării judiciare, bineînțeles atunci când ea este în mod obiectiv posibilă. În același sens este și principiul reglementat de art. 4 pct. 2 din Codul insolvenței care stabilește că debitorului

trebuie să-i fie acordată o șansă de redresare eficientă și efectivă a afacerii, fie prin intermediul procedurilor de prevenire a insolvenței, fie prin procedura de reorganizare judiciară.

2. Condițiile în care este votat planul

În plus față de condițiile impuse de vechea Lege nr. 85/2006, actuala reglementare impune o condiție suplimentară. Planul trebuie să fie votat de cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale. Rațiunea legiuitorului în impunerea acestui prag minim a reieșit din practica generată de vechea Lege nr. 85/2006, în cadrul căreia erau întâlnite situații în care cu doar 2% din masa credală planurile de reorganizare erau acceptate. Votarea planului de reorganizare exclusiv pe categoriile de creanțe putea să conducă la astfel de ipoteze, creditorii majoritari, de regulă cei garantați, fiind incluși doar într-una dintre categoriile de creanțe și, prin urmare, aveau un singur vot dintre cele 5 posibile.

Acest procent de 30% din totalul masei credale nu trebuie întrunit doar în categoriile de creanțe care votează planul, urmând a fi luate în calcul atât voturile de acceptare a planului din categoriile care îl votează negativ. Astfel, dacă într-una dintre categoriile de creanțe 60% dintre drepturile de vot sunt în sensul respingerii planului, restul de 40% acceptând planul, se va considera că acea categorie a respins planul, însă procentul de 40% din drepturile de vot din această categorie va fi luat în calcul în vederea stabilirii dacă este atins pragul de 30% din totalul masei credale.

3. Acțiunea în atragerea răspunderii poate fi exercitată pentru un număr nelimitat de fapte.

Textul art. 169 din Codul insolvenței (corespondentul fostului art. 138 din Legea nr. 85/2006) conține un motiv suplimentar în temeiul căruia poate fi atrasă

răspunderea pentru „faptele săvârșite cu intenție, care au contribuit la starea de insolvență a debitorului”. Acest motiv de atragere a răspunderii, transformă enumerarea de la art. 169 alin. (1) din Codul insolvenței dintr-una limitativă (cum era în vechiul art. 138 din Legea nr. 85/2006) într-una exemplificativă. Singura condiție pe care va trebui să o întrunească fapta ce a contribuit la apariția stării de insolvență este săvârșirea ei cu intenție. Astfel, orice încălcare de către persoanele responsabile, cu bună știință, a dispozițiilor legale sau a clauzelor contractuale de care societatea debitoare este ținută va fi aptă să determine angajarea răspunderii pentru contribuirea la apariția stării de insolvență, bineînțeles în ipoteza în care sunt întrunite și celelalte condiții ale răspunderii.

Reporter: Ce lipsuri are noua Lege a insolvenței?

Gheorghe Piperea: În primul rând este necesară o armonizare a legislației insolvenței cu materia garanțiilor și, în special, cu cea a cauzelor de limitare a garanției comune a creditorilor.

Totodată, este necesară intervenția legiuitorului în vederea clarificării problemelor apărute în practică, în privința efectelor de ordin fiscal pe care le are confirmarea planului de reorganizare prin care au fost diminuate creanțele creditorilor. Descărcarea de datorii survenită ca urmare a modificării creanțelor prin intermediul planului de reorganizare este considerată de către ANAF ca venit impozabil și, urmare a controalelor efectuate de această instituție, sunt impuse sume cu titlu de impozit pe profit. Scopul și principiile procedurii insolvenței nu pot fi conciliate cu o astfel de interpretare. Beneficiul acordat debitorului, de a diminua prin planul de reorganizare o parte sau toate creanțele înscrise în tabelul definitiv, nu trebuie și nici nu poate fi anihilat, în mod indirect, printr-o interpretare a organelor fiscale.

Reporter: Mulțumesc! ■

Material preluat ca atare de la Casa de Avocatură “Piperea și Asociații”.